

БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА: НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ

Бюджетна політика є однією з важливих складових фінансової політики держави: підтримка темпів економічного зростання, підвищення добробуту населення та забезпечення отримання соціальних гарантій. Адже від ефективної побудови і функціонування бюджетної системи залежить зростання рівня ВВП та його перерозподілу, конкурентоспроможність і розвиток зовнішніх відносин [1].

Основна мета бюджетної політики є інтеграція бюджетного планування в процес формування і реалізації довгострокової стратегії суспільного розвитку країни, через упровадження принципів програмно-цільового планування і перехід до програмного бюджету. Важливим напрямом удосконалення бюджетної політики має стати перехід до середньострокового бюджетного планування, передусім, встановлення зв'язку річного та середньострокового бюджетного планування та впровадження програмно-цільового методу бюджетування з дотриманням розмірів і умов оплати праці працівників бюджетної сфери, прожиткового мінімуму, зміни тарифів на енергоносії, інших показників, необхідних для планування видатків за бюджетними програмами, термін виконання яких більше одного року. Визначальним у цьому напрямі стане підвищення ефективності видатків, що відбуватиметься на основі визначення їх пріоритетності та оцінки ступеня досягнення очікуваних результатів [2].

Від ефективності та обґрунтованості бюджетної політики держави залежать темпи економічного зростання, підвищення добробуту населення, рівень вітчизняного виробництва, конкурентоспроможність та розвиток міжнародного партнерства.

Розвиток громадянського суспільства викликає потребу щодо відповідних інституційних змін, які мають відбуватися у взаємовідносинах між учасниками бюджетного процесу й покращення ефективності бюджетної політики в загальній системі державного впливу на економіку. Важливим є:

- аналіз оцінки ефективності проведення пріоритетних напрямів бюджетної політики як одного із інструментів соціального та економічного розвитку держави та територій;
- запровадження ефективних бюджетних механізмів в системі інституційного забезпечення розвитку суспільства;
- покращення показників результативності міжбюджетних відносин та державного фінансового регулювання економіки [2].

Пріоритетним також є застосування регуляторного механізму бюджетної політики, що ґрунтується на поєднанні бюджетного регулювання у системі доходів та видатків бюджету, міжбюджетних відносин та державного боргу.

У складний період воєнного стану надзвичайно важливо швидко і зважено здійснювати бюджетну політику, фінансувати пріоритетні цілі – оборону держави та соціальне забезпечення. Урядом розглядаються зміни до законодавчих актів для покращення оперативності прийняття управлінських рішень щодо виконання Державного бюджету України. Нині міжнародна підтримка відіграє важливу роль у стабілізації економіки та фінансування державного бюджету шляхом надання кредитів, гарантій за кредитами та грантів. Актуальним і важливим завданням є подальші наукові дослідження, спрямовані на використання дієвих інструментів та шляхів покращення бюджетної політики в умовах воєнного стану[1].

Задля розробки та впровадження фінансово-бюджетного регулювання на протязі певного періоду бюджетна політика повинна розроблятися на основі циклічності економічного розвитку фінансової системи, стану державних фінансів та запасу стійкості бюджетної системи, бюджетного регулювання щодо позитивного впливу на показники економічного зростання [2].

Список використаної літератури:

1. Kaneva T., Halaburda A. Bjudzhetna polityka derzhavy v umovah vojennoho stanu. Scientia Fructuosa. 2022. No 4. S. 98-109. [https://doi.org/10.31617/1.2022\(147\)07](https://doi.org/10.31617/1.2022(147)07)
2. Чугунов В. І. Бюджетна політика економічного зростання. *Агросвіт*. 2022. № 1. С. 88–94. DOI: [10.32702/2306-6792.2022.1.88](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2022.1.88)